

Placering av vattenmätare

Mätarens placering skall vara godkänd av VA-anläggningens huvudman, som har rätt att kostnadsfritt disponera platsen och ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla mätare. För dessa åtgärder liksom för avläsning skall fastighetsägare lämna huvudmannen fritt och obehindrat tillträde till mätaren.

Huvudmannens yttrande angående mätarplatsen skall inhämtas. Detta kan lämpligen ske i samband byggsamråd eller direkt från huvudmannen. Kontroll av att mätarplatsen överensstämmer med vad som godkänts av huvudmannen bör lämpligen ingå i den kontrollplan som byggnadsnämnden skall godkänna.

Vid val av mätarplats bör eftersträvas placering i låsbart utrymme som är åtkomligt direkt från det fria eller direkt innanför grundmur. Utrymmet skall anordnas så, att mätaren är skyddad mot frysning, olämplig uppvärmning och yttre åverkan samt så, att mätaren inte tynger och därigenom skadar ledningen. Utrymmet för mätarplats inom byggnad bör vara belyst. Vid mätarplatsen bör golv och närbeläget väggparti utföras så, att det tål spill och läckage av vatten. Det är önskvärt att golvavlopp finns. För utrymmen för mätare med DN 50 och större fordras golvavlopp eftersom den vattenvolym som strömmar ut vid byte av större mätare i praktiken kan fångas upp i hinkar eller andra kärl. Utrymmet måste vara ventilerat för att undvika kondens och mögel.

Huvudmannen bestämmer antalet mätare och vilket slag av mätare som skall användas. Fastighetsägaren bekostar erforderliga anordningar för uppsättning av mätare och sammankoppling med installationen i övrigt.

Fastighetsägare skall vårda mätaren väl och skydda den mot frost och åverkan samt mot återströmning av varmvatten och annan skadlig värmepåverkan. Enligt VAV P18, ABVA 85, skall fastighetsägare vidare sköta och underhålla installationen väl. Detta innebär bland annat att installationen skall underhållas så att den i huvudsak bibehåller de egenskaper den hade som ny, till exempel skall avstängningsventiler kring mätaren hållas i funktionsdugligt skick.

För mätare med DN 50 och större anordnas räcke i tak för lyftredskap samt lämplig passage för in- och uttransport av mätare.

Vid flera servisledningar till samma fastighet skall skydd mot backströmning anordnas (backventil)

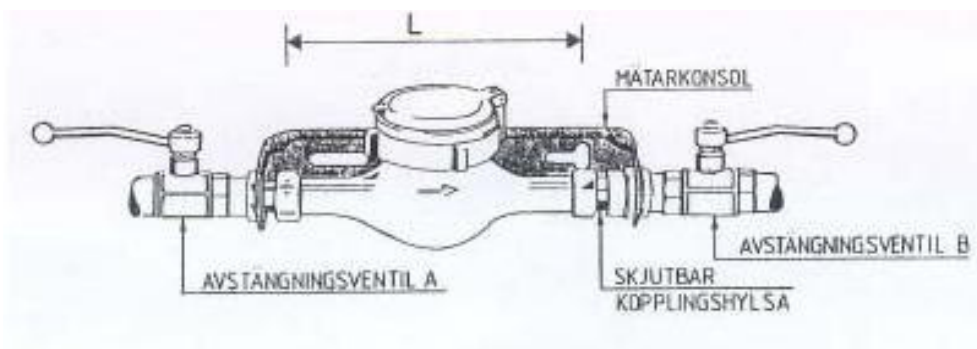
Mätarinstallation och utrymmesbehov

Installation

För mätare med q_n från och med 2,5 till och med 10,0 m³/h bör korrisionsskyddade mätarkonsoler användas. Dessa konsoler medför praktiska fördelar vid mätarmonteringen och ofta även lägre installationskostnader än andra uppfästningsanordningar.

Mätarkonsol skall vara fast förankrad och förutsätts vara försedd med skjutbar hylsa samt bör vara plomberbar för att hindra otillåten nedmontering av mätaren. För att uppfylla de fordringar på material i tappvatteninstallationer som anges i Boverkets Byggregler bör avstängningsventilerna vara avzinkningshårdiga.

Beträffande risk för elolycksfall, se meddelande nr 31/86 från Svenska Elverksföreningen. Bilaga 3.

q_n 2,5 L = 190 mm, 220 mm

q_n 6,0 L = 260 mm

q_n 10,0 L = 300 mm

Exempel på placering av backventil när sådan erfordras:

Alt 1 | skjutbar hylsa i vattenmätarkopplet.

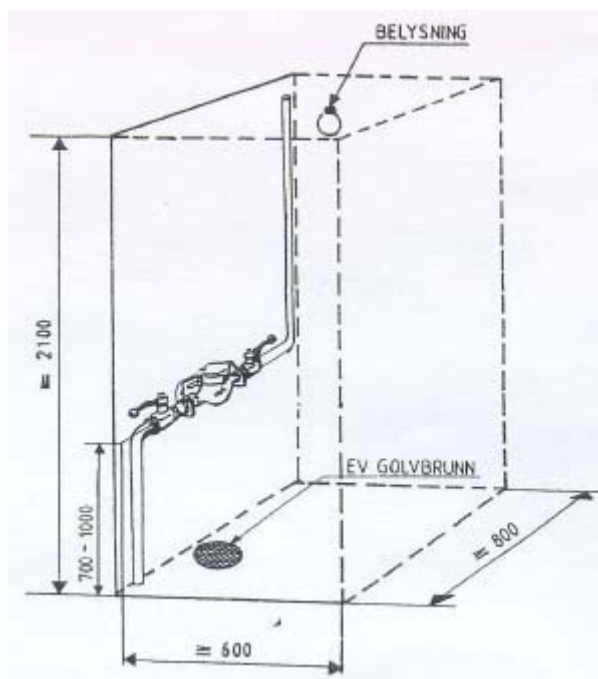
Alt 2 | ledningen efter B-ventilen.

OBS! Vid placering av backventil i vattenmätare eller i vattenmätarkoppel ökar tryckfallet över mätarinstallationen.

Motiv för att installera backventil kan vara:

- Undvika "rundgång" av vatten i parallellkoppel.
- Undvika att mätaren registrerar vid trycksvängningar i det allmänna vattenledningsnätet.
- Undvika att vatten strömmar baklänges genom mätare i de fall en hastighet matas genom flera servisledningar.
- Undvika att vatten strömmar ut i den allmänna anläggningen vid tillfälliga tryckfall i densamma.

Vattenmätarplats – utrymmesbehov för en mätare med q_n 2,5, 6 eller $10 \text{ m}^3/\text{h}$

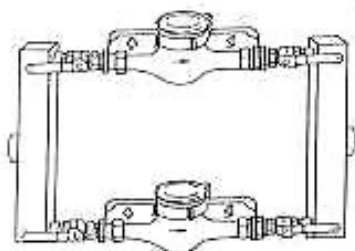
Allmänt

- Mätaren är huvudmannens egendom.
- Mätarnas plats skall vara godkänd av va-anläggningens huvudman.
- Mätarna anordnas så att de skyddas mot frysning, värmepåverkan och yttre åverkan.
- Vägparti och golv bör tåla spill och läckage av vatten.
- Vid mätare $\geq 50 \text{ mm}$ bör golvbrunn anordnas.
- Utrymmet bör vara väl ventilerat för att undvika fukt- och mögelskador.

Övrigt, se ABVA 85, punkterna 11, 12 och 13.

Rekommenderade minsta mått vid parallellkoppling av vattenmätare

Vattenmätarna är huvudmannens egendom. Huvudmannen ensam har befogenhet att uppsätta, nedtaga, kontrollera, justera, underhålla samt till- och frånkoppla mätarna. Mätarna monteras i horisontella, fast förankrade mätarkonsoler och förses med avstängningsventiler.

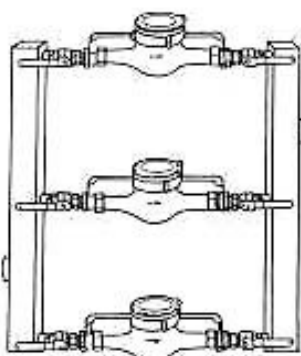
300
700

Exempel på placering av backventil när sådan erfordras.

Alt 1 I skjutbar hylsa i vattenmätarkopplet.

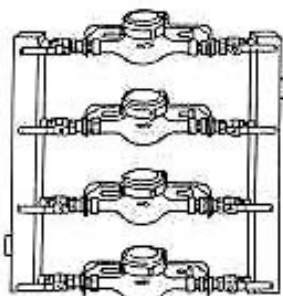
Alt 2 I ledningen efter B-ventilen.
Se installation.

Alt 3 I huvudledningen efter vattenmätarna.

300
300
500

Alt 4 I vattenmätaren

300
300
300
300

Dimensionering av vattenmätare

Enligt Svenskt vattens publikation VAV P 34, Kallvattenmätare, anvisningar med kommentarer, dimensioneras vattenmätare enligt följande:

Mätarens storlek	Antal mätare	Flerbostadshus, antal lägenheter	Enbostadshus, antal hus per grupp
qn 2,5	1	1 - 8	1 - 7
qn 2,5	2	9 - 30	8 - 26
qn 2,5	3	31 - 60	27 - 50
qn 2,5	4	61 - 90	51 - 80
qn 6	1	9 - 40	8 - 35
qn 6	2	91 - 110	81 - 100
qn 6	3	111 - 200	101 - 170
qn 6	4	201 - 280	171 - 250
qn 10	1	41 - 90	36 - 75
qn 10	2	91 - 220	76 - 200
qn 10	3	221 - 380	201 - 330
qn 10	4	381 - 540	331 - 460

För att undvika stopp i vattenleveransen vid mätarbyte är det bra att ha två eller fler parallellkopplade vattenmätare. Det kan även bli billigare att ha flera små mätare än en stor.